

מראי מקומות - יבמות

פה.

א. איכא דאמרי, קיחה איצטריכא לי' וכו'

פי' הערוך לנו החילוק בין הב' לשונות, דלישנא קמא ס"ל דמסברא יש לחלק בין לאו שאינו שוה בכל ובין לאו ששוה בכל, וא"כ לא היינו יכולים ללמוד מר' יהודה אמר רב דכהנים נצטוו גם בלאוין שאינם שוין בכל, ולא היינו צריכים למעט נשים מבני אהרן ולא בנות אהרן, אבל כיון דכתי' לא יקחו, לרבות נשים שמוזהרות בפסולי כהונה כמו האיש, א"כ ממילא הי' שייך ללמוד מזה גם לענין שנצטוו באיסור לטמא למתים, קמ"ל קרא דבני אהרן ולא בנות אהרן. אבל לישנא בתרא ס"ל דמסברא אין מקום לחלק בין לאו ששוה בכל ובין לאו שאינו שוה בכל, וא"כ מהא דר' יהודה אמר רב היינו מרבינן כל לאוין לנשים, אף לאוין שאינן שוין בכל. אבל כיון דכתי' מיעוט בטומאה, א"כ הי' מקום להסתפק, אולי ילפי' שאר איסורים מר' יהודה אמר רב, לומר דמוזהרין בהן, או ללמוד מטומאה, לומר שאינם מוזהרין בהם. ולכן פרש"י דאף דבדרך כלל אמרי' דלחומרא מקשינן, אבל כיון דאיסורי כהונה דומים לטומאה, דאינן שוין בכל, א"כ מסברא היינו למדין מטומאה דנשים פטורין בכל לאוין שאינן שוין בכל, קמ"ל קרא דלא יקחו.

ב. שני' לבעל ולא שני' ליבם, יש

לה כתובה מיבם או לא, וכו'

כ' הרמב"ן דע"כ מיירי דכנסה, דאי לא כנסה, הא ודאי אין לה

מנכסי היבם, דהא כל שתיקנו לה מן היבם, היינו כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה, וזה לא שייך אלא כשכנסה. אלא הק', דאם כנסה, א"כ לכאו' פשוט הוא דחייב בכתובה, שהרי אסור לשהות עם אשתו שעה א' בלא כתובה. וכ' דע"כ מיירי שבא עליה וקנאה, ומיד בא להוציאה בגט קודם שיכתוב לה כתובה, האם תקנו לה בכה"ג מנכסי היבם או לא.

ג. שני' לבעל ולא שני' ליבם, וכו'

כ' הרמב"ן, דאם הציור הוא להיפוך, דהיינו דשני' ליבם ולא שני' לבעל, לכאו' פשוט הוא שיש לה כתובה מנכסי הבעל, שהרי לא גרעה זו ממי שאין לה יבם כלל, וגם לא אמרי' דבעריות דאמרי' דפטורה מן החליצה ומן היבם, שאין לה כתובה משום שאינה עולה ליבום. אולם הביא דבירושלמי מסתפק בזה, מי אמרי' דכיון דאסורה ליבם אין לה כתובה, או דלמא כיון שלא היתה אסורה לבעל, א"כ שפיר יש לה כתובה מנכסי בעלה הראשון. וכ' הרמב"ן דמסתברא דהבבלי לא מסתפק בזה, ומסברא דלעיל.

ד. אית דאמרי, א"ל תניא יש לה,

הא בעמוד והוצא קאי, וכו'

הק' הריטב"א, מה שייך להק' הא עמוד והוצא קאי, הא כבר אמרי' דע"כ שאלתו היתה בענין לותה ואכלה, ובזה לא שייך הסברא דבעמוד והוצא קאי. וע"ש עוד מה שהק', ומה שפי' סוגיית הגמ'.